

**Здружение на просветни работници и заштита на правата на жените и децата
ЛИЛ - Скопје**

***Сведоштвата како нерешените граѓански статуси и слабата
социо-економска состојба доведиваат до пречки за користење на
правата од социјална и здравствена заштита***

*улица Никола Островски бр.2
1000, Скопје
тел/факс: +389 26134 076
e-mail: infongolil@yahoo.com*

Здружение на просветни работници и заштита на правата на жените и децата ЛИЛ - Скопје

Приказна 1: „Додека мајката не плати - ќе мора да ја задржиме“

Голем број на припадници на ранливите групи се Роми и тие имаат секојдневни случки во кои тие мораат да се соочуваат со предизвици кои јасно укажуваат на фактот дека постојат многу фактори кои им го оневозможуваат пристапот до многу услуги во земјава. Кога станува збор за здравството, многумина од нив, заради немање на финансиски средства, мораат да се снаоѓаат како знаат и умеат за да ја подмират произлезената обврска од користените здравствени услуги.

Бремена жена, мајка на две деца со своето двегодишно дете ја примиле во болница и детето било хоспитализирано. Додека таа лежела со детето во болница, персоналот од болницата бил сосема коректен и професионален во давањето на здравствените услуги се до моментот кога мајката требала да излезе од болницата. Не можејќи и немајќи финансиски средства семејството да го исплати побарувањето од болницата персоналот почнал да се буни велејќи и на мајката дека за дополнителните услуги додека детето лежело во болница сите ја плаќале побараната сума и не се случило во нивната болница некој да не го плати долгот. Кревајќи раменици дека долгот мора да биде наплатен во присуство на претставник од нашата организација, зборовите како извинување кои беа упатени кон двете страни беа „додека мајката не плати - ќе мора да ја задржиме“.

Ова е нова практика со која што нашата организација се соочи за разлика од досегашните според кои, доколку не биде наплатен долгот не се издаваше отпусно писмо или пак се потпишуваше изјава дека лицето се обврзува во иднина да го плати долгот. Но, претпоставуваме дека тоа било така затоа што во клиниките немало празни места за нови пациенти, па оние кои останувале должници биле отпуштани согласно нивната здравствена состојба, но не и задржувани.

Се прашуваме дали задржувањето значи празно место на клиниката и немање на пациенти или пак нова практика за изнаоѓање на начин да се наплати долгот.

*улица Никола Островски бр.2
1000, Скопје
тел/факс: +389 26134 076
e-mail: infongolil@yahoo.com*

Здружение на просветни работници и заштита на правата на жените и децата ЛИЛ - Скопје

Приказна 2: „Старателство како услов за добивање на здравствено осигурување“

Ц.М. е на 53 годишна возраст и има две внуциња од нејзината ќерка на возраст од 15 и 16 години. По бракоразводната постапка помеѓу нејзиниот зет и ќерка, децата и се доделени на мајката. Во моментов поради отсуство на мајката која веќе 2 години е надвор од земјата, децата не можат да добијат здравствено осигурување. Бабата се обратила до Центарот за социјални работи до одделот за старателство барајќи таа да биде назначена за старател, но истата е вратена со образложение дека прво нејзината ќерка треба да се откаже од родителското право за да може таа да стане старател.

Еден од главните проблеми кои тие го имаат е немањето на сопствен дом. Живеат во куќа која е отстапена од нивни блиски роднини. До пред година дена оваа жена се селела од една населба и друга и живеела под кирија. На прашањето дали таа и нејзините внуци имаат матичен лекар, таа ни одговори “Фала му на Бога, досега немав здравствени проблеми, но поради тешката финансиска состојба во која сум, не ни помислувам да одам на лекар затоа што за се треба пари. Пред две недели девојчето го болеше заб, бев приватно на забар, приватно ги земав и лековите и таа се уште е под терапија. Да имав здравствена книшка ќе беше подобро. Господе, те молам чувај не од лошо, да бидеме здрави и живи, а потоа се друго.“

Дали Господ, дали социјалниот центар и ФЗО ќе им обезбедат здравје и пристап до здравствени услуги на ова семејство- останува да видиме!

*улица Никола Островски бр.2
1000, Скопје
тел/факс: +389 26134 076
e-mail: infongolil@yahoo.com*

Здружение на просветни работници и заштита на правата на жените и децата ЛИЛ - Скопје

Приказна 3: „Здравјето на децата, чини пари“

Малолетното дете Џ.М. поради отоци и повраќање е хоспитализирано на Детската клиника во Скопје, оддел за хематологија како итен случај. По неколку дена состојбата на детето навидум се подобрува и детето е испишано и пуштено дома. За лекувањето, од родителите било побарано да платат партиципација во износ од 2700 ден. , но поради тоа што се работи за семејство под социјален ризик, каде што и двајцата родители се невработени, истите партиципацијата не ја платиле и си заминале дома без отпусно писмо.

За жал, наредниот ден дошло до нагло влошување на здравјето на детето и родителите повторно се обратиле на клиника. Оттаму ги информирале дека детето ќе се прими, но нема да се отвори нова историја, т.е. нема да се прават испитувања се додека не се плати партиципацијата за претходното лекување.

Родителите во очај бараат решение и финансиски средства да ја платат партиципацијата за претходното лекување со цел да не настанат дополнителни компликации по здравјето на нивното дете. Таткото се обрати во нашата организација за помош и налутено запраша „ Зарем здравјето на нашите деца треба да чини пари? Дали само тие што имаат пари можат навремено да се лекуваат?“.

улица Никола Островски бр.2
1000, Скопје
тел/факс: +389 26134 076
e-mail: infongolil@yahoo.com

Здружение на просветни работници и заштита на правата на жените и децата ЛИЛ - Скопје

Приказна 4: „Детски додаток или работа?“

Лицето А.Ш. е татко на две малолетни деца кои се запишани во основно училиште. Се работи за петчлено семејство под социјален ризик, кое живее во двособна куќа. Мајката на децата е со сериозно нарушена здравствена состојба и не е во можност да работи, а таткото работи во приватна фирма каде што платата му е 10.000 денари, месечно.

Пред една година А.Ш. се обратил во Центарот за социјални работи и поднел барање за детски додаток. По неколку месеци истиот бил одбиен со образложение дека прима плата од 10.000 денари, т.е. 200 денари повеќе од предвиденото.

Кога побарал дополнителни информации за тоа зошто е одбиен и дали може да оствари некое друго право на детски додаток, му било речено дека нема право на истото и дека кога би остварувал помал приход од 10.000 денари би можел да прима детски додаток за децата.

Таткото останал зачуден и се прашува дали 10.000 денари се доволни за егзистенција на едно петчлено семејство и дали треба да се откаже од работата за да прима детски додаток?